

KORRALDUS

Keskkonnaloa väljastamise korralduse eelnõu

1. OTSUS

Arvestades alljärgnevat, võttes aluseks maapõueseaduse § 48, keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 41 lõike 1 punkti 4, haldusmenetluse seaduse § 61 lõike 1 ning tuginedes Alutaguse Vallavolikogu 22.12.2022 otsusele nr 86 ning KMG OÜ taotlusele nr T/KL-1015086, **otsustab Keskkonnaamet:**

1.1. Anda ettevõttele KMG OÜ (registrikood 16196755) Iisaku kruusakarjääri keskkonnaluba nr KL-517413 kehtivusajaga 15 aastat.

1.2. Seada antavale keskkonnaloale järgmised kõrvaltingimused:

1.2.1. Maavara kaevandamine ja väljavedu on lubatud esmaspäevast reedeni ajavahemikus 8:00–18:00. Keelatud on maavara kaevandada ja välja vedada riiklikel pühadel.

1.2.2. Sademetevaesel perioodil, kui ööpäeva keskmine välistemperatuur on üle +5 °C ning toimub kaevandamistegevus, on keskkonnaloa omanikul kohustus kasta karjääris kaevise transportimisel kasutatavaid karjäärisiseseid teid ja platse. Kui kaevandamist (maapõueseaduse § 6 alusel) ei toimu, ei ole kohustust teid kasta.

1.2.3. Kaevandamistegevusest põhjustatud müra osas kaebuste esinemise korral on keskkonnaloa omanikul kohustus mõõta mürataset aktiivse kaevandamistegevuse ja maavara väljaveo tingimustes kaebuse esitaja katastriüksusel. Müra piirtasemetel ületamisel rakendada koheselt leevendusmeetmeid ja korraldada karjääri töö selliselt, et ületamisi ei esineks. Mõõtmistulemused esitada ka loa andjale.

1.2.4. Loa omanik teostab igal aastal ühe korra, aasta III kvartalis, hüdrogeoloogilise seire Mäe kinnistu seirekaevus (koordinaadid 690025.09163, 6557925.57931) ning Laasiku, Risti ja Savikalda salvkaevudes (koordinaadid vastavalt 689652.04119, 6558101.61973; 690282.03802, 6557926.02476 ja 690146.09344, 6558081.80332), mille käigus viiakse läbi veetaseme mõõtmised põhjavee taseme muutuse, vooluhulkade ja muude arvutuste tegemiseks. Mõõtmiste käigus selgitatakse välja kaevude toitealad ning veetaseme muutuse korral toimunud muutuse põhjus. Määratakse põhjavee voolusuund ja põhjavee kalle. Seire viiakse läbi maaomaniku nõusolekul. Seire tulemused esitada Keskkonnaametile ja

Alutaguse Vallavalitsusele üks kord aastas. Tingimus kestab kuni karjääriala korrastatuks tunnistamiseni.

1.2.5. Loa omanik peab tellima analüüsi Mäe kinnistu seirekaevule (koordinaadid 690025.09163, 6557925.57931) ning Laasiku, Risti ja Savikalda salvkaevudele (koordinaadid vastavalt 689652.04119, 6558101.61973; 690282.03802, 6557926.02476 ja 690146.09344, 6558081.80332) veekvaliteedi väljaselgitamiseks vastavalt keskkonnaministri 09.07.2015 määruse nr 43 lisa 4 punktides 5.1-5.3 toodud näitajatele juhtudel, kui kaevude omanikelt saabub kaevandamisloa omanikule, Alutaguse vallavalitsusele või Keskkonnaametile kaebusi vee kvaliteedi muutuste osas. Analüüs viiakse läbi maaomaniku nõusolekul. Analüüsitulemused esitada Keskkonnaametile ja Alutaguse Vallavalitsusele kahe kuu aja jooksul peale uuringute teostamist. Tingimus kestab kuni karjääriala korrastatuks tunnistamiseni.

1.2.6. Loa omanik peab rajama karjääri mõjupiirkonda jäävatele taludele alternatiivse veevarustuse (veetrass või puurkaev), kui põhjavee tasemele ilmneb negatiivne mõju, mis on tingitud karjääri tööst.

1.2.7. Kaevandatud maa korrastamisel lähtutakse Alutaguse Vallavolikogu 31.01.2020 otsusest nr 230. Loa omanik peab Keskkonnaametilt küsima uued korrastamistingimused 3 aasta jooksul peale loa saamist. Korrastamisprojekt tuleb Keskkonnaametile kooskõlastamiseks esitada 12 aasta jooksul peale loa saamist. Tingimust tühistab asjaolu, kui Keskkonnaametile tuleb teadmiseks ja Keskkonnaamet nõustub sellega, et loa omanikust sõltumatutel ja põhjendatud asjaoludel pole selline karjääri korrastamise viis võimalik. Samuti tühistab antud tingimuse Alutaguse Vallavalitsuse vastavasisuline otsus. Kui leitakse esinevat asjaolu, mis tühistab antud tingimuse, tuleb nimetatud kõrvaltingimus loalt maha võtta esimesel võimalusel.

1.2.8. Loa omanik peab oma tegevuse Telia Eesti AS-le kuuluva siderajatise kaitsevööndis kooskõlastama Telia Eesti AS-ga ja neilt selleks vastava tegutsemisloa saama.

1.3. Avalikustada KMG OÜ keskkonnaloa nr KL-517413 andmine ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

1.4. Viia sisse vastavad muudatused keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS.

1.5. Korraldus jõustub ettevõttele KMG OÜ teatavakstegemisest.

Käesolev korraldus on keskkonnaloa nr KL-517413 lahutamatu osa. Keskkonnaluba nr KL-517413 on kättesaadav keskkonnaotsuste infosüsteemis <https://kotkas.envir.ee/>.

2. ASJAOLUD

2.1. Keskkonnaloa taotluse läbivaatamine

KMG OÜ (16196755, aadress Betooni tn 28, Lasnamäe linnaosa, Tallinn, 13816 Harju maakond) esitas 13.10.2022 Keskkonnaametile taotluse Iisaku kruusakarjääris maavara kaevandamiseks keskkonnaloa saamiseks. Taotlus on registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 13.10.2022 dokumendina nr DM-121809-1 ning täiendavad materjalid 02.01.2023 dokumendina nr DM-121809-9. KMG OÜ taotleb Iisaku kruusakarjääri mäeeraldisel ehituskruusa ja -liiva kaevandamiseks.

Taotletav Iisaku kruusakarjäär asub Ida-Viru maakonnas Alutaguse vallas Täriveres külas riigile kuuluval kinnistul Iisaku karjäär (katastritunnus 22401:001:2000), mille valitseja on Regionaal- ja Põllumajandusministeerium ning volitatud asutus Maa-amet. Taotletava Iisaku kruusakarjääri mäeeraldisel pindala on 4,67 ha ja mäeeraldisel teenindusmaa pindala 7,30 ha. Tegemist on juba varasemalt KMG OÜ kaevandatud mäeeraldisega ning mäeeraldisel ja mäeeraldisel teenindusmaa on identsed varasema keskkonnaloaga nr L.MK.IV-191777 hõlmatud mäeeraldisel ja mäeeraldisel teenindusmaaga. Taotletav mäeeraldis hõlmab Iisaku maardla (registrikaart nr 784) ehituskruusa aktiivse tarbevaru (aT) ploki 1, ehituskruusa ploki 2 (aT), ehitusliiva ploki 3 (aT) ja ehitusliiva ploki 4 (aT). Seisuga 31.12.2023 on ehituskruusa ploki 1 aT varu 65,858 tuh m³, ehituskruusa ploki 2 aT varu 53,351 tuh m³, ehitusliiva ploki 3 aT varu 6,1 tuh m³ ja ehitusliiva ploki 4 aT varu 5,1 tuh m³. Kasuliku kihi paksused on: veepealne plokk 1 aT – 2,0 m, veealune plokk 2 aT – 2,2 m, veepealne plokk 3 aT 1,0 m ning veealune plokk 4 aT – 0,8 m. Tegelik kaevandatav maavaravaru kogus on väiksem, sest osa varudest jäetakse karjäärialala korrastamisel laugete nõlvade loomiseks. Maavara kavandatav kasutusvaldkond on ehitus ja teedehitus. Kaevandamise keskmine aastamäär on 9 tuh m³. Keskkonnaluba taotletakse kehtivusajaga 15 aastat. Kaevandatav maa korrastatakse ühiselt kehtiva Iisaku III liivakarjääri (keskkonnaluba nr L.MK/300567 kehtivusega kuni 01.05.2027), kus Iisaku kruusakarjääri alale jääb valdavalt tehisveekogu ja rohumaa. Korrastamisest on lähemalt kirjutatud korralduse peatükis 3.5.

Keskkonnaamet kontrollis taotleja esitatud taotlusmaterjalide vastavust maapõueseaduses (*MaaPS*), keskkonnaseadustiku üldosa seaduses (*KeÜS*), keskkonnaministri 23.10.2019 määruses nr 56 „Keskkonnaloa taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnaloa taotluse ja loa andmekoosseis“ sätestatud nõuetele ning pidas andmeid piisavaks taotluse menetlemiseks.

Riigilõiv 1000 eurot on tasutud 12.10.2022 riigilõivuseaduse § 136² lõike 4 kohaselt.

Keskkonnaloa taotlust on kontrollinud maavarade registri vastutav töötaja (Maa-ameti 21.10.2022 kiri nr DM-121809-2).

Taotletav mäeeraldis ja selle teenindusmaa külgnevad põhja- ja loodeservas vahetult olemasoleva Iisaku III liivakarjääri (loa nr L.MK/300567; KMG OÜ; kehtiv kuni 1.05.2027) mäeeraldisel ja selle teenindusmaaga. Taotletav mäeeraldis ja selle teenindusmaa kattuvad pindalaliselt täielikult Eesti põlevkivimaardla Peipsi uuringuvälja maardlaosa (maavarade registri registrikaart nr 0037) põlevkivi passiivse reservvaru 5 plokiga.

Iisaku kruusakarjääri mäeeraldisest ~250 m edela suunas asub vääriselupaik (VEP103097) ning Alutaguse rahvuspark (KLO1000669). Mäeeraldisest ~250 m kaugusele jääb I kaitsekategooria loomaliigi *Pteromys volans* (lendorav) elupaik (KLO9100954). Lähim Natura 2000 võrgustiku loodusala on Muraka loodusala (RAH0000158), mis jääb 3,7 km kaugusele läände.

Taotletava mäeeraldise teenindusmaa idaosa läbivad sideehitised (VID koodid 52674579 ja 78816603).

Taotletava mäeeraldise ja selle teenindusmaa idaserv kattub riigitee nr 3 Jõhvi-Tartu-Valga kaitsevööndiga. Riigitee äärmise sõiduraja välimine serv asub taotletavast mäeeraldisest kuni 25 m kaugusel ja selle teenindusmaast kuni 7 m kaugusel. Taotletava mäeeraldise teenindusmaa lõunaserv kattub riigitee nr 13155 Tärivere-Iisaku kaitsevööndiga. Riigitee äärmise sõiduraja välimine serv asub taotletavast mäeeraldisest kuni 85 m kaugusel ja selle teenindusmaast kuni 2 m kaugusel. Avalikus kasutuses oleva kohaliku tee nr 2240006 Tärivere tee äärmise sõiduraja välimine serv asub taotletava mäeeraldise põhjanurgast ~19,5 m kaugusel ja külgneb vahetult selle teenindusmaa põhjanurkadega. KMG OÜ edastas Transpordiameti kooskõlastuse oma 22.12.2022 kirjaga (registreeritud KOTKAS 02.01.2023 dokumendina nr DM-121809-9).

2.2. Keskkonnanaloo taotluse ning otsuse eelnõu avalikustamine ning menetlusosaliste teavitamine

KeÜS § 47 lõike 2 kohaselt avaldatakse keskkonnanaloo taotluse menetluse võtmise kohta teade väljaandes Ametlikud Teadaanded ja kohalikus või maakondlikus ajalehes. Teate võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnanahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet jättis keskkonnanaloo taotluse menetluse võtmise teate avalikustamata kohalikus või maakondlikus ajalehes, kuna kavandatud tegevus on väikese mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnanahäiring või keskkonnarisk on väike ning kavandatud tegevuse vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnanaloo taotlus on 23.11.2022 avalikustatud ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Keskkonnaamet teavitas 23.11.2022 kirjaga nr DM-121809-6 keskkonnanaloo taotluse esitamisest ja avatud menetluse algatamisest KeÜS § 46 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud isikuid.

Kuni loa andmise või andmisest keeldumise otsuse tegemiseni on igapäev õigus esitada taotluse kohta ettepanekuid ja vastuväiteid. Avalikustamise käigus esitas Transpordiamet 29.11.2022 kirjaga nr 7.1-7/22/26617-2 (registreeritud KOTKAS 29.11.2022 dokumendina nr DM-121809-7) enda seisukoha, kus teavitas, et Maanteeameti (nüüd Transpordiameti) varasemalt antud kooskõlastused kehtivad 2 aastat väljastamisest, seega need käesoleva taotluse kohta ei kehti. Keskkonnaamet edastas oma 07.12.2022 kirjaga nr DM-121809-8 Transpordiameti 29.11.2022 kirja KMG OÜ-le ning palus küsida Transpordiameti kooskõlastust. KMG OÜ saatis Transpordiameti kooskõlastuse oma 22.12.2022 kirjaga (registreeritud KOTKAS 02.01.2023 dokumendina nr DM-121809-9).

KeÜS § 47 lõige 6 sätestab, et kui sama paragrahvi lõikes 1 nimetatud taotluse menetluse võtmise teates ei avaldatud keskkonnaloo taotluse ja selle kohta antava haldusakti eelnõu väljapaneku aega ja kohta või seisukoha ning küsimuste esitamise tähtaega ja adressaati, avaldatakse nende andmetega teade vastavalt käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 2¹ sätestatud nõuetele viivitamata pärast haldusakti eelnõu valmimist. KeÜS § 47 lõige 2 sätestab, et teate võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Vastavalt MaaPS § 49 lõikele 6 saatis Keskkonnaamet 23.11.2022 kirjaga nr DM-121809-5 Iisaku kruusakarjääri keskkonnaloo taotluse arvamuse saamiseks Alutaguse Vallavalitsusele.

Alutaguse Vallavolikogu esitas enda seisukoha 22.12.2022 otsusega nr 86 (registreeritud KOTKAS 06.01.2023 dokumendina nr DM-121809-10). Alutaguse Vallavalitsus andis tingimusliku nõusoleku, kus tingimuseks oli, et kaevandatud maa korrastamisel lähtutakse Alutaguse Vallavolikogu 31.01.2020 otsusest nr 230 ning et ettevõtte on kohustatud 1x aastas veekõrgust mõõta III kvartalis iga aasta. Veekvaliteedi osas teostatakse analüüs kui elanikelt tuleb signaal, et midagi on korrast ära. Kuna Alutaguse Vallavolikogu 22.12.2022 otsuses nr 86 on viidatud varasema keskkonnaloo nr L.MK.IV-191777 tingimuse ülevaatamisele, mis puudutas veeseiret, võib eeldada, et Alutaguse Vallavolikogu pidas otsuse andmisel ja kõrvaltingimuste esitamisel silmas, et teised varasema keskkonnaloo nr L.MK.IV-191777 kõrvaltingimused jäävad ka uue keskkonnaloo kõrvaltingimusteks. Varasemad keskkonnaloo kõrvaltingimused on üle vaadatud ja kaalutud keskkonnamõtjude hindamise algatamata jätmise otsuses (KOTKAS 04.09.2023 dokument nr DM-121809-17), ning on leitavad ka käesoleva korralduse peatükis 3.3.

Kooskõlas MaaPS § 1 lõigetega 3 ja 4, haldusmenetluse seaduse (*HMS*) §-dega 48 ning 49 tegi Keskkonnaamet 21.12.2023 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded avalikkusele teatavaks keskkonnaloo andmise korralduse eelnõu. Arvestades asjaolu, et avalikkusel peab olema HMS § 49 lõike 2 kohaselt võimalus eelnõuga tutvuda vähemalt kaks nädalat, määras Keskkonnaamet eelnõudele ettepanekute ja/või vastuväidete esitamise ajaks kaks nädalat eelnõu kätte saamisest arvates.

Ettepanekuid ja/või vastuväiteid kahe nädala jooksul ei laekunud.

HMS § 49 lõikest 1 tulenevalt on huvitatud isikul ja isikul, kelle õigusi võib avatud menetluse korras antav õigusakt puudutada, õigus määratud tähtaja jooksul esitada menetlust läbiviivale haldusorganile eelnõu või taotluse kohta ettepanekuid ja vastuväiteid.

Keskkonnaamet küsis 20.12.2023 kirjaga nr DM-121809-18 menetlusosalistele arvamust või vastuväiteid keskkonnaloo muutmise eelnõule nelja nädala jooksul kirja saatmisest.

KMG OÜ nõustus oma 17.01.2024 kirjaga (registreeritud KOTKAS 23.01.2024 dokumendina nr DM-121809-20) Keskkonnaameti koostatud loa ja loa andmise korralduse eelnõudega.

Telia Eesti AS esitas oma 27.12.2023 kirjaga nr EC.1-5.1/1366-1 (registreeritud KOTKAS

28.12.2023 dokumendina nr DM-121809-19) tingimuse, kus kinnistul Iisaku karjäär (katastritunnus 22401:001:2000) paikneva Telia Eesti AS siderajatiste kaitsevööndis tegutsemiseks tuleb see tegevus kooskõlastada nende järelevalvega ja võtta selleks vastav tegutsemisluba. Keskkonnaamet lisab Telia Eesti AS esitatud kooskõlastuse ja tegutsemisloa vajaduse keskkonnaloa kõrvaltingimuseks järgmises sõnastuses:

1. Loa omanik peab oma tegevuse Telia Eesti AS-le kuuluva siderajatise kaitsevööndis kooskõlastama Telia Eesti AS-ga ja neilt selleks vastava tegutsemisloa saama.

Keskkonnaamet edastas XX.XX.2024 kirjaga nr DM-121809-21 täiendatud keskkonnaloa ja loa andmise korralduse eelnõu KMG OÜ-le arvamuse avaldamiseks.

KMG OÜ nõustus/ei nõustunud täiendatud loa ja loa andmise korralduse eelnõudega.

2.3. Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamine

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (*KeHJS*) § 3 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju. KeHJS § 11 lõigete 3 ja 4 kohaselt on keskkonnamõju hindamine (*KMH*) kohustuslik KeHJS § 6 lõike 1 tegevuste korral, KeHJS § 6 lõikes 2 nimetatud tegevuste korral tuleb kaaluda KMH algatamist või algatamata jätmist, lisades otsusele KeHJS § 6 lõike 3 kohase eelhindamise tulemused. KeHJS § 6 lõike 1 kohaselt ei kuulu ettevõtte poolt taotletav tegevus olulise keskkonnamõjuga tegevuste loetelusse. Kavandatav tegevus kuulub KeHJS § 6 lõike 2 punktis 2 nimetatud tegevusvaldkonda, mille täpsustatud loetelu on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005. a määruses nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnang, täpsustatud loetelu” (*KMH määrus*).

KMH määruse § 1 lõike 1 ja § 3 punkti 4 kohaselt peab otsustaja andma eelhinnangu selle kohta, kas pealmaakaevandamine kuni 25 hektari suurusel alal on eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga tegevus või mitte ning otsustama KMH algatamise või algatamata jätmise üle.

Keskkonnaamet jättis 04.09.2023 kirjaga nr DM-121809-17 „Iisaku kruusakarjääri keskkonnaloa taotlusele keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise“ algatamata KMH Iisaku kruusakarjääri keskkonnaloa taotlusele. Kavandatava tegevuse keskkonnameetmed ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks või leevendamiseks tuuakse välja keskkonnaloa kõrvaltingimustena (vt p 3.3.). Iisaku kruusamaardlas on varasema maavara kaevandamise loa menetluse käigus läbi viidud keskkonnamõju hindamine (Hendrikson & Ko OÜ, töö nr 1102/08), mille raames hinnati Iisaku kruusamaardla kolme karjääri (Iisaku kruusakarjäär, Iisaku II liivakarjäär ja Iisaku III liivakarjäär) kumulatiivset mõju. Keskkonnamõju hindamise tulemusena järeldati, et kolme karjääri tegevus ei tekita olulist negatiivset mõju keskkonnale. Keskkonnamõju hindamisel jõuti järeldusele, et veekvaliteedi seiramine ei ole vajalik. Samuti leiti, et kaevandades veetaset alandamata puudub veetaseme alandamise mõju ümbruse kaevudele.

3. KAALUTLUSED

3.1. Kaalutlused keskkonnaloa andmisel

Korralduse otsustava osa punktiga 1 antav keskkonnaluba nr KL-517413 annab KMG OÜ-le õiguse Iisaku kruusakarjääri mäeeraldisel maavara (ehituskruusa ja -liiva) kaevandamiseks.

3.2. Täiendavad kaalutlised keskkonnaloa andmisel

MaaPS § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse kaevandamisloa andmise ja muutmise menetlusele HMS avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi. MaaPS § 1 lõike 4 järgi kohaldatakse maavara kaevandamise keskkonnaloa andmise ja muutmise menetlusele KeÜS 5. peatükki, arvestades MaaPS-i erisusi.

MaaPS § 49 lõike 1 kohaselt esitab taotleja kaevandamise keskkonnaloa saamiseks loa andjale taotluse.

MaaPS § 48 kohaselt annab kaevandamise keskkonnaloa Keskkonnaamet.

MaaPS § 49 lõike 6 kohaselt saadab keskkonnaloa andja kaevandamise keskkonnaloa taotluse arvamuse saamiseks kavandatava kaevandamiskoha kohaliku omavalitsuse üksusele, kes esitab oma arvamuse kirjalikult kahe kuu jooksul taotluse saamisest arvates. Taotlus on edastatud 23.11.2022 kirjaga nr DM-121809-5 Alutaguse Vallavalitsusele arvamuse avaldamiseks, arvamuse andmise tähtajaga hiljemalt 24.01.2023. Alutaguse Vallavolikogu nõustus 22.12.2022 otsusega nr 86 (registreeritud KOTKAS-s 06.01.2023 nr DM-121809-10 all) keskkonnaloa andmisega tingimuslikult, seades lisatigimuseks Iisaku kruusakarjääri korrastamisel lähtuda Alutaguse Vallavolikogu 31.01.2020 otsusest nr 230 ning et ettevõtte on kohustatud 1x aastas veekõrgust mõõta III kvartalis iga aasta. Veekvaliteedi osas teostatakse analüüs kui elanikelt tuleb signaal, et midagi on korrast ära.

MaaPS § 50 lõike 6 kohaselt tuleb taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava, kui kaevandamise käigus tekib kaevandamisjäätmeid, mida ladustatakse mäeeraldisel teenindusmaal, mis ei ole jäätmeoidla jäätmeseaduse (JäätS) § 35² tähenduses. MaaPS § 50 lõike 3 kohaselt peab taotluse seletuskiri sisaldama andmeid kaevandamise käigus tekkivate kaevandamisjäätmete kohta. JäätS § 71 lõike 1 kohaselt loetakse kaevandamisjäätmeteks jäätmed, mis on tekkinud maavarade uuringute, maavarade kaevandamise, rikastamise ja ladustamise ning kaevandamise töö tulemusena. Selle kohaselt võib mäeeraldisel kirjeldatud tegevuse tulemusel kaevandamisjäätmeteks kvalifitseerida kooritud katendit (kokku 2 tuh m³). Taotluse seletuskirja kohaselt korrastatakse karjäär rohumaaks ja veekoguks ning eemaldatud katend (muld) kasutatakse täies mahus ala korrastamisel. Eelnevale tuginedes ei ole keskkonnaloale jäätmete eriosa lisamine vajalik.

Karjäärialale on keelatud prügi ladustada. Keskkonnale ohtlikud jäätmed tuleb koguda teistest jäätmetest eraldi (määrdeõlid, pliiakud, patareid, õlised kaltsud jms) ja käidelda nõuetekohaselt (viia jäätmejaama vms). Juhul kui tegevuse käigus selgub, et kaevandamisjäätmeid siiski tekib, on kohustus ka kaevandamise jäätmekava esitada ning taotleda keskkonnaloale juurde jäätmete eriosa.

Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal on vajalik välja selgitada, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb hetkel kehtiva MaaPS §-s 55 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid.

MaaPS § 55 lõike 2 punktides 1-9 ja lõike 3 punktides 2-3 toodud asjaolusid Iisaku kruusakarjääri mäeeraldise, mäeeraldise teenindusmaa või nende asukohaga seoses ei esine, seega ei ole nimetatud punkte keeldumise alusena asjakohane käsitleda.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 10 sätestab, et keskkonnanaloo andmisest keeldutakse, kui kaevandamine on vastuolus riigi huviga. Riigi huvi on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strateegiadokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“. Keskkonnaamet on hinnanud esitatud taotluse materjale ja menetluse käigus kogutud andmeid ning leidnud, et teadaolevalt käesoleva loa andmisega ei minda vastuollu riigi huviga. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 2 punkti 10 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 11 sätestab, et keskkonnanaloo andmisest keeldutakse, kui kohaliku omavalitsuse üksus ei ole nõus keskkonnanaloo andmisega. Alutaguse Vallavolikogu nõustus 22.12.2022 otsusega nr 86 keskkonnanaloo andmisega tingimuslikult. Alutaguse Vallavolikogu esitatud tingimused on kantakse keskkonnanaloo nr KL-517413 kõrvaltingimuste hulka. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 2 punkti 11 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 12 sätestab, et keskkonnanaloo andmisest keeldutakse, kui taotletava keskkonnanaloo alusel tehtavad tööd võivad oluliselt ebasoodsalt mõjutada kaitstavat loodusobjekti ja seda ebasoodsat mõju ei saa muul viisil vältida kui loa andmisest keeldumisega. Keskkonnaameti 04.09.2023 kirjaga nr DM-121809-17 kinnitatud KMH eelhinnangu järelendus oli, et kavandatava tegevusega ei kaasne olulist keskkonnamõju.

MaaPS § 55 lõike 3 punkt 1 sätestab, et kaevandamisloa andmisest võib keelduda, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest ja selle andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus. KMG OÜ ei ole seisuga 29.11.2023 karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest.

Maavara kaevandamiseks ja töötlemiseks kasutatava maa katastriüksuse sihtotstarve määramise ja muutmise nõuded on sätestatud maakatastriseaduses.

3.3. Kõrvaltingimuste seadmine

HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad määrab haldusorgan kaalutusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutusõigust tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2). MaaPS § 56 lõike 1 punkti 9 kohaselt märgitakse kaevandamisloale meetmed, mis seatakse maapõue kaitse ja maavara

ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest tuleneva keskkonnanahäiringu vähendamiseks. Keskkonnaloaga reguleeritakse mäeeraldisel ja mäeeraldise teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmed otseselt kaevandamisest tulenevatele keskkonnamõjudele. Kõrvaltingimused ja seirevajadused sätestatakse keskkonnaloa eriosades vastavalt asjakohasusele.

Keskkonnaamet on kavandatava tegevuse kohta andnud keskkonnamõjude eelhinnangu ning otsustanud jätta KMH algatamata. Eelhinnangus analüüsiti karjääri tööga kaasnevate keskkonnanahäiringute võimalikku teket ja levimist ning intensiivsust. Eelhinnangu lõppjärelendusena leiti, et kavandataval tegevusel puudub oluline keskkonnamõju, kuna tegemist on hiljuti kaevandatud alalga, kus keskkonda enam oluliselt ei muudeta. Leevendusmeetmete rakendamisel ei ületata ka kaevandamisel piirmäärasid müra ja õhusaaste osas.

Kavandatava tegevuse mõjualana käsitleti Iisaku kruusakarjääri mäeeraldise teenindusmaad ning ca 250-300 m ümber selle, kuna nii kaugele võib teoreetiliselt ulatuda müra või tahkete peenosakeste häiring. Tekkida võivate keskkonnanahäiringute vältimiseks ja leevendamiseks esitati eelhinnangus järgmised keskkonnameetmed, mis on sisult sarnased varasema Iisaku kruusakarjääri keskkonnaloa nr L.MK.IV-191777 kõrvaltingimustele:

1. Maavara kaevandamine ja väljavedu on lubatud esmaspäevast reedeni ajavahemikus 8:00–18:00. Keelatud on maavara kaevandada ja välja vedada riiklikel pühadel.
2. Sademetevaesel perioodil, kui ööpäeva keskmine välistemperatuur on üle +5 °C ning toimub kaevandamistegevus, on keskkonnaloa omanikul kohustus kasta karjääris kaevise transportimisel kasutatavaid karjäärisiseseid teid ja platse. Kui kaevandamist (maapõueseaduse § 6 alusel) ei toimu, ei ole kohustust teid kasta.
3. Kaevandamistegevusest põhjustatud müra osas kaebuste esinemise korral on keskkonnaloa omanikul kohustus mõõta mürataset aktiivse kaevandamistegevuse ja maavara väljaveo tingimustes kaebuse esitaja katastriüksusel. Müra piirtasemete ületamisel rakendada koheselt leevendusmeetmeid ja korraldada karjääri töö selliselt, et ületamisi ei esineks. Mõõtmistulemused esitada ka loa andjale

Karjäärist ei pumbata vett välja, mistõttu ei toimu olulist piirkonna põhjaveetaseme alanemist. Veealuse maavara kaevandamine võib siiski pikemaajalisel kaevandamisel põhjustada vähesemal määral ümbruskonna kaevudes veetasemete alanemist, eriti kui tegemist on madalate salvkaevudega. Siiani Iisaku kruusakarjääris toimunud kaevandamise tulemusel pole tõestatud karjääri negatiivset mõju ümbruskonna kaevudele ja majapidamiste veevarustusele. Kui kaevandamisest tingitud negatiivne mõju põhjaveele peaks ilmnema, mistõttu jäävad ümbruskonna majapidamised veevarustusega, on kaevandaja kohustatud kaevandamisega põhjustatud kahju likvideerima (MaaPS § 93 lg 1). Tulenevalt Alutaguse Vallavolikogu 22.12.2022 otsusest nr 86 ja varasemalt Iisaku kruusakarjääri keskkonnaloale nr L.MK.IV-191777 kantud kõrvaltingimustest ümbruskonna majapidamiste kaevude seire tegemise ja majapidamiste veevarustuse säilitamise kohustusest, kantakse keskkonnaloa kõrvaltingimusteks muutmata sõnastuses:

1. Loa omanik teostab igal aastal ühe korra, aasta III kvartalis, hüdrogeoloogilise seire Mäe

kinnistu seirekaevus (koordinaadid 690025.09163, 6557925.57931) ning Laasiku, Risti ja Savikalda salvkaevudes (koordinaadid vastavalt 689652.04119, 6558101.61973; 690282.03802, 6557926.02476 ja 690146.09344, 6558081.80332), mille käigus viiakse läbi veetaseme mõõtmised põhjavee taseme muutuse, vooluhulkade ja muude arvutuste tegemiseks. Mõõtmiste käigus selgitatakse välja kaevude toitealad ning veetaseme muutuse korral toimunud muutuse põhjus. Määratakse põhjavee voolusuund ja põhjavee kalle. Seire viiakse läbi maaomaniku nõusolekul. Seire tulemused esitada Keskkonnaametile ja Alutaguse Vallavalitsusele üks kord aastas. Tingimus kestab kuni karjääriala korrastatuks tunnistamiseni.

2. Loa omanik peab tellima analüüsi Mäe kinnistu seirekaevule (koordinaadid 690025.09163, 6557925.57931) ning Laasiku, Risti ja Savikalda salvkaevudele (koordinaadid vastavalt 689652.04119, 6558101.61973; 690282.03802, 6557926.02476 ja 690146.09344, 6558081.80332) veekvaliteedi väljaselgitamiseks vastavalt keskkonnaministri 09.07.2015 määruse nr 43 lisa 4 punktides 5.1-5.3 toodud näitajatele juhtudel, kui kaevude omanikelt saabub kaevandamisloa omanikule, Alutaguse vallavalitsusele või Keskkonnaametile kaebusi vee kvaliteedi muutuste osas. Analüüs viiakse läbi maaomaniku nõusolekul. Analüüsitulemused esitada Keskkonnaametile ja Alutaguse Vallavalitsusele kahe kuu aja jooksul peale uuringute teostamist. Tingimus kestab kuni karjääriala korrastatuks tunnistamiseni.
3. Loa omanik peab rajama karjääri mõjupiirkonda jäävatele taludele alternatiivse veevarustuse (veetrass või puurkaev), kui põhjavee tasemele ilmneb negatiivne mõju, mis on tingitud karjääri tööst.

KMG OÜ 22.12.2022 saadetud Transpordiameti kooskõlastuses (KOTKAS 02.01.2023 dokument nr DM-121809-9) taotletavale loale kõrvaltingimusi ei määratud.

3.4. Avalikustamise käigus esitatud ettepanekute ja vastuväidete kaalumine

Keskkonnaloa nr KL-517413 andmise otsuse ja loa eelnõude avalikustamise käigus ettepanekuid ja vastuväiteid *laekus/ei laekunud*.

3.5. Kohaliku omavalitsuse üksuse esitatud tingimused

Alutaguse Vallavolikogu esitas loa andmisega tingimuslikult nõustumisel ettepaneku loa andmise tingimuse seadmiseks, lisaks varasematele Iisaku kruusakarjääri keskkonnaloa nr L.MK.IV-191777 kõrvaltingimustele, et kaevandatud ala korrastatakse vastavalt Alutaguse Vallavolikogu 31.01.2020 otsusele nr 230. Kuigi Alutaguse Vallavolikogu 22.12.2022 otsuse nr 86 resolutsiooni osas otseselt ei nimetatud kehtetu Iisaku kruusakarjääri keskkonnaloa nr L.MK.IV-191777 tingimuste kandmist uuele keskkonnaloale, võis otsuse tekstist selle välja lugeda, mistõttu võeti ka kehtetu loa nr L.MK.IV-191777 kõrvaltingimused käesoleva loa kõrvaltingimuste seadmisel aluseks. Keskkonnamõtjude hindamise algatamata jätmise otsuses muudeti natuke mõnede tingimuste sõnastust, aga sisu jäi üldiselt samaks.

Alutaguse Vallavolikogu 22.12.2022 otsuse nr 86 tektisosas on kirjutatud, et Alutaguse Vallavolikogu keskkonnakomisjon arutas KMG OÜ taotlust vaadata üle olemasoleva

keskkonnavalua nr L.MK/300567 ja nr L.MK.IV-191777 kõrval tingimused seoses põhjavee tasemete ja vee kvaliteedi seiretega. Keskkonnakomisjon otsustas jätta ettevõttele kohustus 1x aastas veekõrgust mõõta III kvartalis iga aasta. Veekvaliteedi osas teostada analüüs kui elanikelt tuleb signaal, et midagi on korrast ära.

Alutaguse Vallavolikogu 22.12.2022 otsuse nr 86 resolutsiooni osas on lisatud täiendav kohustus, mida varasemal keskkonnavalua polnud: kaevandatud maa korrastamisel lähtutakse Alutaguse Vallavolikogu 31.01.2020 otsusest nr 230. Keskkonnaamet lisab loale kõrvaltingimuse järgmises sõnastuses:

1. Kaevandatud maa korrastamisel lähtutakse Alutaguse Vallavolikogu 31.01.2020 otsusest nr 230. Loa omanik peab Keskkonnaametilt küsima uued korrastamistingimused 3 aasta jooksul peale loa saamist. Korrastamisprojekt tuleb Keskkonnaametile kooskõlastamiseks esitada 12 aasta jooksul peale loa saamist. Tingimust tühistab asjaolu, kui Keskkonnaametile tuleb teadmiseks ja Keskkonnaamet nõustub sellega, et loa omanikust sõltumatutel ja põhjendatud asjaoludel pole selline karjääri korrastamise viis võimalik. Samuti tühistab antud tingimuse Alutaguse Vallavalitsuse vastavasisuline otsus.

Loale kantud korrastamissuunaks lisatakse seega lisaks varasemale Iisaku kruusakarjääri keskkonnavaluale kantud korrastamissuunaks olevatele tehisveekogule ja metsaalale juurde ka rohumaa, rannaala ja suplusala. Alutaguse Vallavolikogu 31.01.2020 otsusest nr 230 lähtuv korrastamistingimuste küsimine peaks toimuma üsna kiiresti peale loa saamist, et varakult veenduda, et selline korrastamisviis on kõigi osapoolte seisukohast võimalik. Näiteks tuleb korrastamistingimused kooskõlastada ka maaomanikuga, kelleks Iisaku kruusakarjääri kinnistu (tunnusega 22401:001:2000) puhul on Regionaal- ja Põllumajandusministeerium ning volitatud asutus Maa-amet. Seega ei saa välistada, et maaomanik ei ole sellise karjääri korrastamisviisiga nõus. Seega määrab Keskkonnaamet uute korrastamistingimuste küsimise tähtjaks 3 aastat, et võimalikult varakult selgitada välja, kas võib esineda asjaolusid, mis takistavad Alutaguse Vallavolikogu 31.01.2020 otsuse nr 230 alusel karjääri korrastamise ellu viimist. Kuna aga taotletav luba kehtib 15 aastat ning nii kohalik omavalitsus, maaomanik kui ka loa omanik võivad vahepealt tulla teistele korrastamismõtetele, siis ei nõua Keskkonnaamet enne 12 aastat uut korrastamisprojekti, et hoida ära korrastamisprojektide sagedast ümber tegemist.

Iisaku kruusakarjääri keskkonnavalua nr KL-517413 eelnõu avalikustamisel Alutaguse Vallavolikogu ei esitanud ettepanekuid ega vastuväiteid.

3.6. Loa ja loa andmise korralduse eelnõude avalikustamisel esitatud tingimused.

Keskkonnaamet saatis oma 20.12.2023 kirjaga nr DM-121809-18 Iisaku kruusakarjääri keskkonnavalua ja loa andmise korralduse eelnõud menetlusosalistele arvamuse avaldamiseks. Telia Eesti AS esitas oma 27.12.2023 kirjaga nr EC.1-5.1/1366-1 (registreeritud KOTKAS 28.12.2023 dokumendina nr DM-121809-19) teabe, kus kinnistul Iisaku karjäär (katastritunnus 22401:001:2000) paikneva Telia Eesti AS siderajatiste kaitsevööndis tegutsemiseks tuleb see tegevus kooskõlastada nende järelevalvega ja võtta selleks vastav tegutsemisluba. Keskkonnaamet lisab Telia Eesti AS esitatud kooskõlastuse ja tegutsemisloa saamise vajaduse

keskkonnaloa kõrvaltingimuseks järgmises sõnastuses:

1. Loa omanik peab oma tegevuse Telia Eesti AS-le kuuluva siderajatise kaitsevööndis kooskõlastama Telia Eesti AS-ga ja neilt selleks vastava tegutsemisloa saama.

Palume Telia Eesti AS kooskõlastus ja tegutsemisluba lisada KOTKASes keskkonnaloa nr KL-517413 kohustuste moodulisse, et Keskkonnaamet saaks vajaduse tekkimisel tingimuse lihtsasti kontrollida.

3.7. Otsekohalduvad nõuded

Keskkonnaloaga kaasnevad käitajal õigusaktidest tulenevad õigused ja kohustused. Ettevõtte peab järgima atmosfääriõhu kaitse seadust (AÕKS), JäätS, veeseadust (VeeS), MaaPS ja nende alamaktides kajastatud nõudeid ning kohustusi. Keskkonnaamet on seisukohal, et õigusaktidest tulenevaid otsekohalduvaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda keskkonnaloale. Olulisemad keskkonnavalased kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel rubriigis „Keskkonnakaitseloa omaja meelespea“. Kohustused on leitavad Keskkonnaameti kodulehe aadressilt:

<https://www.keskkonnaamet.ee/et/eesmargid-tegevused/keskkonnakaitseloa-omaja-meelespea>.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Martin Nurme
juhataja
maapõuebüroo